

Nieuwsbrief Herfst 2018 - BE REEL! LIFE IP Project

Beste nieuwe lezer,

Welkom op onze gloednieuwe nieuwsbrief, waarmee we de doelstellingen willen ondersteunen om in 2050 elke woningrenovatie koolstofvrij aan te pakken. Hij is bestemd voor zowel degene die in de sector actief is, als de geïnteresseerde burger, die op de hoogte wil blijven van de renovatie-uitdagingen.

Uiteraard krijgt u een stand van zaken van de activiteiten binnen het BE REEL!-project, maar deze nieuwsbrief zal veel meer brengen dan dat. Vanuit onze nieuwsgierigheid behandelen we de beleidsinitiatieven en -maatregelen die op til zijn, de trends in de bouwsector, de rol van het middenveld en lokale besturen. Uniek is dat we ons niet beperken tot één gewest maar ze alle drie behandelen aangevuld met de belangrijkste buitenlandse initiatieven.

Eddy Deruwe, Coördinator BE REEL!-project

Renovatiestrategie 2050

Maatregelen Vlaams Energieplan 2021-2030 (Vlaams Gewest)

De Vlaamse regering keurde net voor het zomerreces het Energieplan 2021-2030 goed. Dit vormt de Vlaamse bijdrage aan het ontwerp van het Belgische Energie- en klimaatplan (dient eind 2018 genotificeerd te worden aan de Europese commissie). De relevantste maatregelen:

- premie voor warmtepompboiler vanaf 2019 (400 euro)
- versnelling van de vervangingsgraad van stooktoestellen en energiebesparende regeling
- vanaf 2021 verbod op stookolieketels in nieuwbouw én ingrijpende energetische renovatie
- tijdelijke premie voor sloop en hernieuwbouw (7500 euro, vergunningen vanaf oktober 2018 - oktober 2019)
- verstrengingspad van de E-peil-eis voor ingrijpende energetische renovaties
- opstart van een rollend fonds voor de renovatie van noodkoopwoningen
- bij verkoop/erfenis van een residentiële woning: verplichte aanwezigheid binnen de vijf jaar van drie van zes energiebesparende maatregelen (u-waardes voor isolatie van dak, muur, vensters, vloer en ofwel een condensatieketel niet ouder dan 15 jaar ofwel een warmtepomp).

De volledige tekst kan u hier vinden: [Vlaams Energieplan](#)

Ook in Wallonië wordt iedereen BEN (Waals Gewest)

Vanaf 2021 moet elke nieuwbouwwoning in Wallonië verplicht Bijna-EnergieNeutraal (Quasi-ZeroEnergie of Q-ZEN in het Frans) zijn. Het Waals Gewest heeft haar eigen campagne: 'iedereen Q-ZEN' gelanceerd. Waalse nieuwbouwwoningen moeten aan zeven voorwaarden voldoen:

1. Het E-peil is kleiner of gelijk aan E45 en het Espec-peil is kleiner of gelijk aan Espec85;
2. Het K-peil is kleiner of gelijk aan K35;
3. De constructiedelen (daken, muren, vensters...) moeten voldoen aan de Umax-eisen;
4. Het risico op oververhitting in woningen is kleiner dan 6500 Kh;
5. De voorwaarde netto-energiebehoefte voor verwarming is kleiner of gelijk aan 85 kWh/m²;
6. Ventilatievoorzieningen zijn verplicht;
7. Hernieuwbare energie wordt bevoordeeld.

[Meer informatie](#)

Het Waalse Klimaatplan 2030 (Waals Gewest)

Het Waalse Klimaat- en Energieplan 2030 is de Waalse bijdrage aan de Nationale Klimaatcommissie Energie Plan (PNEC) die streeft naar minder broeikasgassenuitstoot (40% minder dan 1990) in de EU. Dit plan, dat eind 2018 bij de Europese Commissie moet worden ingediend, moet eind 2019 definitief vastgesteld zijn. Voor 2030 zal het plan een vermindering beogen van 29.1% van het gemiddeld energieverbruik voor de tertiaire en residentiële sector.

[Meer informatie](#)

Studiedag vier jaar Renovatiepact 14 december (Vlaams Gewest)

Op vrijdag 14 december nodigt het Vlaams Energieagentschap u uit voor de stakeholderdag vier jaar Renovatiepact in Brussel.

Wees mee met de laatste ontwikkelingen in het beleid en de tools voor de strategie 2050 voor de renovatie van de Vlaamse woningen. En vertel ons welke bijkomende acties de renovatiegraad tijdens de volgende regeerperiode kunnen helpen verhogen.

[Meer informatie](#)

Renovatiebeleid als uitdaging

Vlaamse Regering lanceert warmtepompboiler- en slooppremie in 2019 (Vlaams Gewest)

Er komt in Vlaanderen een warmtepompboiler- en slooppremie vanaf 1 januari, dat heeft de Vlaamse regering beslist. De premie voor een warmtepompboiler zal 400 euro per wooneenheid bedragen, die voor een sloop maximaal 7500 euro. De slooppremie is van toepassing op gebouwen buiten het stadsgebied. Er is namelijk al een regeling van kracht voor sloop binnen stadsgrenzen.

[Meer informatie](#)

Stroomversnellers (Vlaams Gewest)

Het Vlaams Energieagentschap lanceerde eind augustus de burgeruitdaging 'Overall stroomversnellers'. Gemeentebesturen konden energiegerelateerde projecten selecteren die ze wilden voorleggen aan hun burgers. Indien één procent van de inwoners effectief stemde op een van de projecten uit zijn gemeente subsidieert de Vlaamse overheid een deel van het budget van het populairste project met middelen uit het klimaatfonds.

Meer informatie en welke projecten het uiteindelijk gehaald hebben kunt u vinden op [het digitale platform van de uitdaging](#).

De Waalse Energie- en Renovatiepremies in 2019: hoger en duidelijker (Waals Gewest)

De nieuwe premies voor 2019 in het Waals Gewest zijn niet alleen verhoogd. Ze voorzien eveneens in een uniek loket voor particulieren die hun woning wensen te renoveren en daarbij hulp wensen van Het Waals Gewest.

Het voorstel van een "guichet unique" komt van de Waalse ministers van Energie en Wonen. Doordat de Waalse Regering dit heeft goedgekeurd, hoeven aanvragers voortaan met slechts één instantie in contact te komen voor de opvolging.

[Meer informatie](#)

Innoveren in renovatie

Proeftuin ECOREN: "Renoveren in 20 dagen vanuit je eigen zetel". (Vlaams Gewest)

Het Limburgse proeftuinproject Ecoren heeft op 20 dagen tijd een renovatie van vier woningen met succes voltooid. Hierbij stonden drie woorden centraal: energie, comfort en gebruiksgemak. In je huis blijven wonen, terwijl je aan het renoveren bent, het klinkt als iets futuristisch. En toch kan het!

[Lees meer](#)

Eerste community land trust in Antwerpen op komst (Vlaams Gewest)

Op het Eilandje, in de nog volop in ontwikkeling zijnde Cadixwijk, werkt de stad Antwerpen aan de opstart van een community land trust. Dit is een woonmodel waarbij de overheid percelen beschikbaar maakt om op te bouwen en de burger zelf voor bakstenen betaalt. Het gaat om een proefproject dat enkel nog juridisch moet worden uitgewerkt.

In Brussel kennen ze het fenomeen van de community land trust al langer:

[Meer informatie](#)

Pixii start onderzoeksproject rond begeleiding bij energierenovaties van appartementen (Brussels Hoofdstedelijk Gewest)

Pixii zal het project mobilisering en begeleiding van mede-eigendommen op het vlak van energierenovaties uitvoeren. Concreet zal Pixii samen met zijn partners de komende twee jaar zowel middelen als tools ontwikkelen en uittesten die verenigingen van mede-eigenaars (VME's) helpen mobiliseren en begeleiden in tien appartementsgebouwen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

[Meer informatie](#)

Crowdlending voor projectontwikkeling rusthuis in Nijvel als alternatieve financiering (Waals Gewest)

Crowdfunding is een financieringswijze waarbij gebruik wordt gemaakt van publieke financiering, dus zonder bank die een krediet verschaft aan het betreffende project. Het wordt gezien als een alternatieve financieringswijze, die eveneens gebruikt wordt in de vastgoedsector.

Voor het project Athéna in Nijvel heeft de ontwikkelaar Wilhelm & Co het bedrag voor renovatie opgehaald in twee schijven via het crowdlending-platform lookandfin.

[Meer informatie](#)

Doelgericht diepgaand renoveren

Gratis professioneel advies en begeleiding door de "Guichets énergie" in Wallonie (Waals Gewest)

In het Waals gewest zijn er nu reeds 16 "Guichets énergie" ofwel adviesloketten ter promotie van energiebesparing die gratis professioneel advies en begeleiding geven bij de energie-efficiënte renovatie van een woning.

Deze energieloketten geven advies op maat over de technische keuze (type technologie, werking en rendabiliteit van installaties), het administratieve (EPB formaliteiten, hulp en premies) of de reglementaire eisen van het energieverbruik in de woning. De nu in totaal veertig adviseurs van die energieloketten komen ook eenvoudig op huisbezoek.

[Meer informatie](#)

Leren over renoveren

De bouwsector doet aan speeddaten (Waals Gewest)

De bouwsector heeft nood aan gekwalificeerde medewerkers, waardoor de Waalse bouwfederatie (CCW) het concept van speeddaten naar de bouwsector heeft gebracht. Zij organiseerden een speeddatesessie om studenten van drie hogescholen (HELHa, HEPL en Robert Schuman) aan te moedigen een stage in de bouw aan te vangen voor hun studies. Een 24-tal ondernemingen

stelden zich kort voor aan de studenten in de hogeschool Robert Schuman in Libramont met als doel stagiaires te strikken voor toekomstige rekrutering.

[Meer informatie](#)

20 jaar renovatie in Wallonië - tentoonstelling van 22 oktober tem 30 november 2018 op verschillende plaatsen (Waals Gewest)

Deze tentoonstelling op verschillende plaatsen in Wallonië gaat over 20 jaar renovatieprojecten in het Waalse gewest. Ze is bestemd voor wie inspiratie en ideeën wil opdoen voor zijn renovatieproject. De technische uitdagingen en oplossingen worden er gepresenteerd met het oog op energieverbruik, milieu-impact en het patrimoniumbehoud.

[Meer informatie](#)

Nieuwe bouwopleidingen bij het leercentrum IFAPME (Waals Gewest)

IFAPME in Charleroi introduceert voor jongeren en volwassenen een 22-tal nieuwe opleidingen, die te maken hebben met knelpuntberoepen in de bouwsector. IFAPME is een openbare dienst gesubsidieerd door Wallonië. Jongeren kunnen van het arbeidsleven proeven en hun potentieel ontwikkelen in meer dan negen innovatieve pilootprojecten.

[Meer informatie](#)

Het BRC Bouw opent een centrum voor het hergebruik van bouwmaterialen (Brussels Hoofdstedelijk Gewest)

In Anderlecht opent een leercentrum dat volledig gewijd is aan de ontmanteling en het hergebruik van bouwmaterialen. Het bestaat uit een opleidingslokaal en een praktijkruimte waar modules zijn nagebouwd van de verschillende ruimtes in een woning. Hier kunnen deelnemers de basiscompetenties aangeleerd krijgen op basis van de praktijkfiches over het hergebruik van bepaalde materialen, opgesteld door BRC Bouw. Die fiches zijn terug te vinden op <http://reuse.brussels/nl>

Gezocht: bouwprofessionals!

De bouwsector draait volop en dat is goed nieuws. Keerzijde is dat de instroom van jong volk in de bouwsector veel lager ligt dan de uitstroom van ervaren bouwprofessionals richting welverdiend pensioen.

Een planmatige aanpak dringt zich op!

[Lees verder](#)

In gesprek met

Bram Van Genabet

Eerste klimaatstraat van Mechelen

In het Esdoornplein, een wijk in Mechelen-Zuid, neemt de zogenoemde renovatieambassadeur Bram Van Genabet samen met zijn burens het voortouw om zijn wijk klimaatneutraal te maken.

Het Esdoornplein is een wijk met 44 bijna identieke woningen. Dit maakt het meteen interessant om een collectieve energiebesparende renovatieproject op te starten en dat hebben de leden van Mechelen Klimaatneutraal snel opgemerkt.

[Lees hier het volledige interview.](#)

Enkele quotes van Bram

"We erven onze planeet niet van onze grootouders, we lenen haar van onze kinderen."

"We hielden een referendum om de kleur van onze gevels te bepalen."

Niet te missen

Er komen enkele interessante evenementen aan

6 tem 14 oktober 2018 - Bouwbeurs Bouw & inspiratiesalon (BIS) in Flanders Expo Gent
Bouwbeurs Bouw & inspiratiesalon (BIS) voor iedereen die op zoek is naar creatieve ideeën of professioneel advies voor een (ver)bouwproject.

[Meer info](#)

19 tem 21 oktober 2018 - Energie & Habitat in Namur expo te Namen

Meer dan 100 gespecialiseerde exposanten staan voor u klaar met hun geavanceerde energieprestatieproducten en -diensten in Namur expo.

[Meer info:](#)

10 & 11 + 17 & 18 november 2018 - Ecobouwers Opendeur te Vlaanderen

Energiezuinige en duurzame woningen bezoeken? Dat kan tijdens de twee opendeurweekends van het Bond Beter Leefmilieu, overal in Vlaanderen.

[Meer info](#)

16 tem 18 november 2018 - Energie- en Bouwbeurs in Wallonie Expo te Marche-en-Famenne

De EPB-eisen (Energieprestatie en Binnenklimaat) worden doorheen de jaren steeds strenger en introduceren steeds vernieuwende bouwtechnieken.

[Meer info](#)

6 december 2018 - Woondag Slim Wonen en Leven in Vlaanderen te Mechelen

Op de Woondag, een organisatie van VVSG ism Slim Wonen en Leven, maak je kennis met tal van interessante sprekers, boeiende projecten en innoverende praktijken.

[Meer info](#)

Voor professionals

Er komen enkele interessante evenementen aan

2 tem 9 oktober 2018 - Opleiding voor diagnosetools voor renovatie te Thurn & Taxis Brussel

Deze opleidingsmodule biedt vakmensen in de bouwsector een introductie op tools waarmee diagnoses uitgevoerd kunnen worden, voor kleine bestaande woongebouwen.

[Meer info](#)

16 oktober 2018 - Expert Day 'The Performance Gap' te Gent

Het verschil tussen de theoretische energieprestaties en het werkelijke energiegebruik bij woningen is groot. Verschillende experts zoomen in op deze 'performance gap' voor het nieuwe NEPBC-project.

[Meer info](#)

24 tem 25 oktober 2018 - Vakbeurs Digital Construction Brussels te Thurn & Taxis Brussel

Bouwprofessionals mogen de digitale trein niet missen! De vakbeurs Digital Construction Brussels is het ideale moment om te netwerken en bij te leren over de eindeloze mogelijkheden van digitale technologieën in de bouw.

[Meer info](#)

5 tem 6 november 2018 - Conferentie Retrofit Europe in TU/e, Eindhoven (NI)

Retrofit Europe is een internationale conferentie over duurzaam bouwen en verbouwen voor professionals. Het neemt een diepe duik in thema's als beleid, technologieën, sociale aanvaarding en opschaling van de productie. Conferentie in het Engels.

[Meer info](#)

23 november 2018: - Vakbeurs Install Day te Brussel

Install Day is dé vakbeurs en het netwerkevenement voor professionals uit de installatiesector. Aannemers, architecten en voorschrijvers maken op meer dan 100 standen kennis met de

interessantste producten op markt.

[Meer info](#)

28 november 2018 - Trefdag Digitaal Vlaanderen te Gent

De Trefdag van Informatie Vlaanderen, gericht op de lokale overheden, legt dit jaar de focus op de digitale overheid. Meer dan 90 sprekers zullen het hebben over blockchain, de voordelen van een gedigitaliseerde overheid, smart cities, de digitale transformatie bij landmeters en nog veel meer.

[Meer info](#)

30 november 2018: - Vakbeurs Belgian Roof Day te Brussel

De Belgian Roof Day is dé vakbeurs en het netwerkevenement voor professionals uit de dakensector. Aannemers, architecten en voorschrijvers maken bij 140 standhouders kennis met een gevarieerd en actueel aanbod van producten.

[Meer info](#)

14 december 2018: - Stakeholderdag vier jaar Renovatiepact te Brussel

Wees mee met de laatste ontwikkelingen in het beleid en de tools voor de strategie 2050 voor de renovatie van de Vlaamse woningen.

[Meer informatie](#)

BE REEL! project - is een LIFE geïntegreerd project dat door middel van vijf hefbomen een forse impuls geven aan de realisatie van de ambitieuze Vlaamse en Waalse renovatiestrategieën richting 2050.

Waar kan u meer informatie terugvinden?

- Op de [LIFE BE REEL! website](#)
- Op de [LIFE website](#)

Wie zijn de BE REEL! partners?

- [Vlaams Energie Agentschap](#) - Vlaamse Overheid (coördinerende partner)
- [Service Public de Wallonie, DGO4](#) - Waalse Overheid
- [Departement Omgeving](#) - Vlaamse Overheid
- [Stad Gent](#)
- [Stad Antwerpen](#)
- [Stad Mechelen](#)
- [Stad Mouscron](#)
- [Stad La Louvière](#)
- [WTCB - Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf](#)
- [Kenniscentrum Vlaamse steden](#)

Contacteer het BE REEL! coördinatie team:

BE REEL!-team (Vlaams Energie Agentschap)

Graaf de ferraris gebouw

Koning Albert II-laan 20, bus 17

1000 Brussel

+32(0)2 553 15 98

info@be-reel.be

LIFE IP 2016 BE REEL!

With the contribution of
the LIFE financial instrument
of the European Union

- Deze nieuwsbrief verschijnt driemaandelijks in het Nederlands en het Frans. Een Engelstalige versie zal zesmaandelijks verschijnen. U kan uw uitschrijven maar zich ook op een andere versie abonneren via de links "[update your preferences](#)" or "[unsubscribe from this list](#)"
- Cette Newsletter est publiée trimestriellement en français et en néerlandais. Une version anglaise paraît tous les six mois. Vous pouvez vous désinscrire mais aussi vous abonner à une autre version via les liens "[update your preferences](#)" ou "[unsubscribe from this list](#)".
- This Newsletter is published every three months in Dutch and French. An English Newsletter is published every six month. If you want to change your preferences please follow the links "[unsubscribe from this list](#)" or "[update your preferences](#)".

Copyright © 2018 BEreel!, All rights reserved.

You are receiving this email because you participated in our Kick Off conference. We thank you for the participation and can propose you to subscribe our newsletter. You will get regularly a news update about the renovation challenges in Belgium and about our project.

Our mailing address is:

BEreel!
VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP - BE REEL! Team
Koning Albert II-laan 20 bus 17
Brussels 1000
Belgium

[Add us to your address book](#)

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

